

MOCIÓ PER GARANTIR ELS DRETS DE L'ALUMNAT AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU I EL RECOONEIXEMENT DELS DRETS DEL PERSONAL AUXILIAR D'EDUCACIÓ ESPECIAL

L'educació i la sanitat públiques han de ser els pilars del nostre estat del benestar i sobre els quals s'ha de construir la societat. En aquest sentit, les administracions públiques han de garantir el dret a una educació i una sanitat digna, pública i de qualitat, així com a bé públic. Un fet que no es veu reflectit en les polítiques que l'actual Govern de la Generalitat de Catalunya està desplegant. Lluny de garantir aquests serveis de qualitat i el finançament necessari en els sistemes públics educatius i de sanitaris, veiem com constantment s'augmenten les partides pressupostàries per la concertació d'aquests serveis a empreses privades, mercantilitzant aquests drets de ciutadania.

La insuficiència financera del sistema educatiu és una de les raons que explica els pèssims resultats educatius reflectits en el darrer informe PISA, que situa Catalunya a la cua de l'estat, amb un deteriorament del rendiment en les tres àrees analitzades, lectura, matemàtiques i ciències. Sens dubte hi tenen a veure l'elevada segregació escolar i la incapacitat de donar l'atenció deguda a l'alumnat més desafavorit i amb necessitats educatives especials, que requereixen una inversió que no s'està fent en el nivell adequat, comproment no només l'aprenentatge d'aquest infants sinó la qualitat del servei que s'ofereix al conjunt de l'alumnat.

Tot i que els Pressupostos de la Generalitat del 2023 preveïen un 10% d'augment de despesa al Departament d'Educació, en el còmput global la despesa que la Generalitat de Catalunya fa en aquest departament és inferior al 3% del PIB català, situant-se encara lluny de la mitjana estatal (4,2%), de la mitjana europea (4,6%) i del 6% que fixa la Llei d'Educació de Catalunya (LEC). I entrant en el detall d'aquest augment, veiem que per poder garantir la qualitat educativa a Catalunya i garantir el decret d'escola inclusiva aprovat l'any 2017, el reforç que realitza el Departament en finançar-ne el desplegament aquest curs 2023-24 només es veu incrementat en un 13%. Un increment del tot insuficient.

Set anys després de l'aprovació del decret d'escola inclusiva, que perseguia com a objectiu garantir l'accés a l'escola ordinària a tots els infants de Catalunya, aquest està lluny de complir-se. Tot i aquest augment pressupostari, el propi departament d'educació admet que són necessaris més recursos per assegurar el dret a l'educació dels infants amb **Necessitats Educatives Especials**.

A Catalunya, segons les Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (AFFEO) hi ha 200.000 infants i joves catalans que tenen necessitats educatives específiques. A Lleida ciutat estan detectats 1.853 infants amb necessitats educatives especials, ja sigui per altes capacitats (100 alumnes), per trastorns que condicionen l'aprenentatge (892 alumnes) o per necessitats especials (861 alumnes), a més dels 6.458 alumnes en situació econòmica o sociocultural desafavorida que tot sovint requereixen també un major suport educatiu per contrarestar les desigualtats en l'entorn d'aprenentatge que pateixen.

Per a poder cobrir aquestes necessitats és imprescindible que el professorat disposi d'un o d'una auxiliar d'educació especial (on s'encabeix la figura dels vetlladors o vetlladores) a l'aula, a més del personal docent especialitzat, com els mestres d'audició i llenguatge, psicopedagogs, treballadors socials i altres recursos previstos en el decret d'escola inclusiva.

La figura del personal vetllador és molt necessària i important a les escoles i instituts de Catalunya. La seva funció és acompanyar l'infant amb necessitats educatives especials ajudant-lo i donant-li suport en el seu procés d'aprenentatge. Un suport que repercuteix també en l'atenció que es presta a la resta de l'alumnat, ja que ha de permetre que el personal docent pugui desenvolupar la seua tasca en les condicions adients, prestant l'atenció necessària al conjunt d'alumnes.

Però tot i la necessària activitat que presten les vetlladores per garantir una educació de qualitat als infants, les hores adjudicades per infant amb necessitats especials són del tot insuficients per garantir el seu aprenentatge i l'òptim desenvolupament de la docència a les aules, per garantir la qualitat en el model d'escola inclusiva. Les hores de vetlladors i vetlladores assignades a la ciutat de Lleida sumen un total de 1.976h (1.515 a l'escola pública, 464 a l'escola concertada), una assignació del tot insuficient per cobrir totes les necessitats.

Alhora, els serveis de vetlladora són serveis externalitzats, fet que acaba afectant a les seves condicions laborals, majoritàriament precàries, amb contractes fixes-discontinus i amb horaris que dificulten la conciliació familiar. Una situació laboral que incompleix l'article 4 de l'Estatut de les treballadores i treballadors; on no es reconeix l'antiguitat; no es realitza l'horari complet per manca d'hores donades pel Departament o perquè els centres ho distribueixen entre diverses vetlladores.

El problema s'agreuja a l'hora del menjador, on el personal dedicat a atendre l'alumnat amb necessitats especials es veu encara més reduït i en molts casos és inexistent. Altres espais i serveis, com extraescolars o colònies, tot ells dins de l'horari escolar, també es veuen afectats per la falta de recursos i la no garantia de professionals per atendre les necessitats de l'alumnat.

Tot i l'existència d'aquesta figura i la recent incorporació de la figura de la "vetlladora sanitària" per part del Departament d'Educació, l'acompanyament i el suport als infants amb necessitats especials segueix sent insuficient, ja que aquest suport en molts casos requeriria el suport de les infermeres/infermers escolars, una figura que no s'ha implantat, i a més la dotació de vetlladores sanitàries, amb una formació insuficient per a les responsabilitats que assumeixen, només cobreix unes determinades hores a la setmana, deixant a aquests infants sense l'acompanyament suficient durant la resta d'hores.

Per altra part, el Decret d'escola inclusiva inclou també altres mesures de suport a les necessitats educatives especials que no s'estan dotant dels recursos necessaris, comprometent la qualitat docent en general, i l'atenció als infants amb necessitats educatives especials en particular. Des dels centres educatius, professionals i famílies denuncien la insuficiència de recursos per dotar correctament els equips d'assessorament i orientació psicopedagògics, els equips d'assessorament i suport en llengua, interculturalitat i cohesió social o els mestres d'educació especial.

Per tot això exposat, i amb l'objectiu de garantir un acompanyament adient als infants amb necessitats educatives especials, millorar les condicions laborals de les vetlladores, i millorar les condicions de docència i la qualitat de l'aprenentatge per al conjunt de l'alumnat, el grup municipal del Comú de Lleida proposa al ple l'adopció dels presents

ACORDS

PRIMER.- Instar el Departament d'Educació a avaluar els perfils i formació del personal auxiliar previst en el decret d'inclusió, i garantir unes condicions laborals dignes a les vetlladores i vetlladors que estan treballant als centres educatius de Catalunya, incorporant-les com a personal propi del departament.

SEGON.- Instar els departaments de Salut i d'Educació a implementar la figura de la infermera o infermer escolar.

TERCER.- Instar el Govern de la Generalitat de Catalunya a augmentar el pressupost del Departament d'Educació fins arribar a un mínim del 6% del PIB, amb l'increment corresponent del finançament estatal, en la línia del que es demana en la ILP per a la proposició de Llei de Garanties de finançament del sistema educatiu català, a la qual es va adherir la Paeria per acord unànim del Ple de novembre de 2023, a proposta de CCOO.

QUART.- Instar el Departament d'Educació a augmentar la dotació econòmica dels programes relacionats amb el desplegament del decret d'escola inclusiva per garantir uns serveis de qualitat al conjunt dels infants i el suport necessari als infants amb necessitats educatives especials.

CINQUÈ.- Instar la Paeria a realitzar un estudi per conèixer les realitats dels seus infants amb necessitats educatives especials; a mantenir els serveis de suport a l'educació inclusiva en les escoles bressol i en les activitats formatives de l'IMO; i a reforçar el suport a la inclusió i la diversitat en les activitats educatives extraescolars de la seua competència i al conjunt de les escoles artístiques, ampliant el programa Especial Arts.

SISÈ.- Donar trasllat dels presents acords als Grups Parlamentaris del Parlament de Catalunya, al Departament d'Educació, a tots els centres educatius, AFAs i entitats socioeducatives de la nostra ciutat.

Signat